ԻԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6280 — 7/20 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1906 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ — 2 ՇԱԳԱՆ 1324 — ԻԳ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 6280

Համակ կամ որ եւ է գրութիւն պիտի է ուղղի
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
Գալաթիա, Գալաթիա, Փոստատան Փողոց Թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Գալաթիոյ գլխաւոր հասցէներու համար տարեկան	140 գր.
» » » » վեցամսեայ	70 »
» » » » եռամսեայ	40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40 ֆր.
» » » վեցամսեայ	50 »

Գրամի փոխարէն փոստայի փայլ ի՛ղձնուիլ, 1 գրուշի փայլը 100 գրուշի հաշուով։
Հրատարակութեան ծախքը յանձնարարաց կը վճարուի։

Յանձնուելու համար պիտի է դիմել ուղղակի Խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆ

(ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ԹՈՒՐԹԵՐԷ)

Ի չգոյէ քաղաքական կարեւոր լուրեր, հերթական մամուլը չափն ունի կարեւորութիւն ասաւ դերման ժէղուիթ մը՝ ժէղուիթ Ընկերութեան զօրավար քնարելու պատահականութեան, զոր մինչեւ հիմա եւ դեռ կը շարունակէ մնալու զանազան խորհրդածութիւններով, իբր թէ գերման կայսր ազդեցութեամբ ընթացած ըլլայ գերման ժէղուիթապետը, իբր թէ ժէղուիթ Ընկերութիւնը ինքզինքը գերմանական քաղաքականութեան արժանդրութեան առի դրած ըլլայ, եւ մանաւանդ իբր թէ այս ընթացքը Վաթիկանի ալ հաճութեամբ եւ թելադրութեամբ եղած ըլլայ իբրեւ Ֆրանսայի դէմ յոյժ մը։

Բայց բոլոր այս տեսութիւնները, խորհրդածութիւնները եւ մեկնութիւնները ուրիշ բան չեն նշանակեր, եթէ երբեք իրական կարեւորութիւն մը ունին, միայն սա որ գերման քաղաքականութիւնը ժէղուիթ Ընկերութեան կրօտ մնացեր է, եւ ժէղուիթ Ընկերութիւնն ալ՝ գերման քաղաքականութեան։

Սակայն երբ յիշուի թէ այս երկու մարմիններուն ոգին ու գաղափարները, սիդրունքն ու նպատակը տարբեր բաներ են իրարու, այն ատեն դիւրու կը հասկցուի թէ ո՞րքան ալանդած է անոնց միտքերուն։ Ոչ՝ վերջին ալանդած է անոնց ինքնութիւնը։ Ամենեւին ծանօթ բան մըն է թէ Ցուսեան տնունը կրող Ընկերութեան հիմնական սկզբունքն ու նպատակն է բոլոր գաղութներուն դէմ կռուիլ ու հակագրութիւնը պաշտպանել։ Այդ, Գերմանիա բոլոր գաղութական տէրութիւնն մը է, թէպէս կաթոլիկ փոքրամասնութիւն մը կը պարունակէ։ Հետեւաբար ի՞նչպէս կրնայ այս դիրքը բոլոր գաղութական հանգամանքներուն հանդէպ ու մասնաւոր թիւնամբ Ֆրանսայի դէմ։

Ա՞խր է ասիկա թէ Վաթիկանի ու իր գործակատարներու փափաքն ու նպատակն է Ֆրանսան վերջնապէս կործանել կաթոլիկ եկեղեցւոյ համար, թէ զայն վերջին չափի կամ կարելի եղածին չափ հեռու հեռացնել անկէ։

Եթէ ասոնցմէն է Վաթիկանի նպատակը, լուսաւոր միտքս մը չէր կրնար ընդունիլ արդարեւ գան ժէղուիթ-գերման դաշնակցութեան մը Ֆրանսայի դէմ գործածուիլը, քանի որ այսպէս է եթէ Ֆրանսայի մասնաւորապէս ամենայն ինչ ասոնց մեծամասնութիւնը հակակրութիւն ունի կաթոլիկ եկեղեցիին դէմ, ասելութեան մեծագոյն չափը բան չունի ժէղուիթ Ընկերութեան ու անունին դէմ ուղղուած է։ Նոյնպէս յայտնի է թէ իւրաքանչիւր Ֆրանսայի, ինչ կուսակցութիւնն ու դասակարգ թէ ալ ըլլայ, կը յուզուի, կը բարկանայ երբ լսէ թէ գերման

մասը կը խոցոտի քրիստոնեաներն ու տեղութեան վերաբերեալ գործերուն մէջ, այնպէս կամ ոչ այնպէս, ուզղակի կամ ուղղակի։ Այս պատճառաւ դիւրաւոր հաղասակին ճիշդ հակառակ հետեւանք մը՝ նոր ալանման ժէղուիթ-գերման կարծեցեալ դաշնակցութիւնը։ Ուստի ո՛վ որ փոքր ինչ դիտակ է Վաթիկանի դիւանագիտութեան Ֆրանսայի նկատմամբ առնած յայտերուն, ժէղուիթ Ընկերութեան չի կրնար հաւատալ թէ Գերմանացիի մը զօրավար ընտրուիլը Վաթիկանի թելադրութեան արդիւնքն ըլլայ, իբրեւ հակառակ ցոյց մը Ֆրանսայի դէմ եւ մերձեցման նշան մը դէպի Գերմանիա։ Այլ ա՛մենէն պարզ հնարագրութիւնն է հաւատալ թէ ժէղուիթ Ընկերութիւնը իր բուն տեսակէտին եւ շահերուն հակառակ քնարութիւն մը կատարած է՝ դերմանացիին ձեռնտուութիւն ու աղդեցութիւն։ Ինչ, որպէս լուրերու պատասխանին վրայ բարձրացու է այն բիւրաւոր հնարագրութիւններն ու խորհրդածութիւնները, որոնց դիտաւորն է հաստատել գերման ազդեցութիւն մը ժէղուիթ պարին ընթացքին մէջ։

Բայց պահ մը հնարագրենք թէ հիւրը ելլայ ասելիս։ «Ով պիտի չմոռնայ, կամ ով պիտի կրնայ։ Կը կարծե՞ք թէ գերման տէրութիւնը ժէղուիթներու արտաքին հրամանը եւ ասէ, եւ գիրենք վերջին Գերմանիոյ մը դէմ ընդունի։ Դարձեալ կը կարծե՞ք թէ Գերմանիայի մը ժէղուիթապետ ընտրուիլը Ֆրանսայի արդի հակակրոն պայքարին ի նպաստ նեղեցոյ եւ Վաթիկանի լուսնան ծառայելու նպատակ։ Ապահով եղէք թէ խնդիրը դուրսընելէ տարբեր բան մը լալիսի ծառայէ։

Գալով ժէղուիթներու Գերմանիոյեն ակնկալած ասուելութեանը, տարակոյս չկայ թէ ոյ՛նպէս դասն պատանը մը պիտի գրեն ալ գալէ, ոչ՝ գրեալ վրայ են արդէն Ֆ անուոյն։ Վասն զի մինչ կաթոլիկ Սպանիան ոչ-դամ ոչնչ է եւ բան գ.ա.ն.ել լաւն գիրերն գէմ, բոլոր գաղութական Գերմանիան չե՞ որ 20 դ դարուն մէջ անոր երես պիտի տայ, մանաւանդ ժէղուիթ կարդէն. որ մինչ ամենէն աւելի ասուածն է լաւին գիրերն մէջեն։

ՎԵՐ. ՏՈՔԹՈՐ Կ. Զ. ԹՐԷՅՍԻ

Նուրբ, սոխրատ, տրլ ղղտա, կարդ-նեղ ու բարձր իրանի մը վրայ կը կանգնի իր վեհ ու խոհուն գլուխը, քիչ մը հանած կեանքի ալեւորին մէջտեղ նաւիթեամբը։

Զբաղի բիւրեղներ չեն ասպարեզ ասելու իր չիկոթոյր մազերուն վրայ, ուրախկեանս ինչ ինչ ոսկի է որ մինչ գեղեցուած է անոր ալիքն ու հրաշալի ոսկեղանդ ոսկեղանդ։

Արեւակէզ դիմագիծը կը լայնէ թէ լուսքին աւելի ոսկի շղթաներու մէջ ազատած է, լուսքին աւելի լոյսը սիրած է։ անոր համար է որ հմայող գաղտնիքն մը կը բուրէ իր լաթինէն, համով հոտով են իր խօսքերը, անհամ անկի չեն։

Լրթոգոյն, թափանցիկ ու միշտ երազուն ալիքներուն մէջ բարութեան ներոյժ մը կայ թէ որ կը փուլիլ, անկեղծ, անանց, սիրալուս մարդ մը որ կը հալեցնէ սիրտը։

Ցաւակ. կարուկ սեռ մը, հանելի սրտխուսութիւններով, խոնդաս չեչտերով, հիւթեղ, իմաստալից, պատկերաստ վարդ, կը համեմէ մարդկան հաւատամունքս մթնոլորտը։ Երբեմ լաւութենէ մը լեռոյ սր Տ օրէնաւորեալ է Ժուրճայ տր Ֆրանսուազի։ Ա. պատրաստեց ուղիները, եւ հոս մամանուտիս, իմ անունս ծանօթացաւ ձեզի։ Ան ձեռքս բանեց, երբ սաքս դրէ Բանասէր սիրելի հոգին վրայ, ուր պարէր ոյնքան բան ձգել մեզեան տանեն։ Օգ նոյնքան ինձի՝ որպէս զի չնորհակալութիւն լայնեմ, եւ երբ հոգէ մեկնիմ, իրեն ըսեմ թէ ո՞ւրքան երախտագիտութիւն կը զգամ՝ ձեզ ճանչցած ու գնահատել ասած ըլլալուս համար,

«Ոչ մասնորդեան մեր եմ, եւ ոչ՝ ալ ֆէմինիզմ բայց սիրտս բաց է ամէն խորունկ զգացումներու համար. ան տիրոջ համար անկնելի ապատութիւն մը կը ստեղծ հոս։

«Ցանաթ արտիլ ասելիք այդ սիրոյ, եւ լաւ ուժգնորէն։ Բանասիրներուն սիրելի եղող ամէն վայրեր ասանկնորդեցեր դիս, ցոյց տալով ձեր բարեգործական ազանչելի հաստատութիւնները։

«Ի՛ քանափոխ գեանք մը վարելուս պէս՝ պիտի փորձեմ այդ ուրիշատեղերը արտայայտել գրչովս եւ Ֆրանսայի մէջ հրատարակել, բայց գիտեմ թէ չպիտի դիտանարտանալ բոլոր զգացածս, հոգիս մէջ գտնուած բովանդակ թափը։

«Ա դ ապաս.սութիւնը պիտի ունենաք, իմ գրածներս կարդալով, պակասմեացածները դուք պիտի լրացնէք ինքնին։ Ինչպէս գիտէք, խորունկ բաները մարդոց եւ թեթեւ մէջ կը մնան, եւ բանարը կը պակասի՝ զանոնք արտայայտելու համար։

«Մեկնած մթնոլորտ կ'ուզեմ սա լոյսը մթնոլորտին առնել թէ բարին Աստուած նորէն ձեր մտ պիտի առաջնորդէ զիս։ Այդ երջանիկ օրուան սպասելով, լուսնան որոշ կ'ըսեմ հոս ներկայ եղողներուն եւ բացականերուն. «Շնորհակալութիւն եւ ցանկութիւն »

Ամէն բան չմնայ առանց։ Մասերմանան եւ սիրելիք ընդունելութեան մը ներկայ կը գտնուիմ Գեր ծերակուտականին բնակարանը։ Կոս գեղեցիկ մարդ օթել կը դառնամ, եւ փոխանակ պատանկու. Գալիցիոյ կը պատրաստեմ, քանի որ ուրիշ պարագ առանց չունիմ։

Կիրակի առաւ, ժամը ութուկէսին, Տիկին Լորմէ, որ տ՛ոքան մեծ հանդիսութեամբ ինծի ներկայ եղաւ՝ գիրքերս ստորագրելու համար։ Առանց փառաւոր հանդիսութիւն մը ունին ծերերու, ուրիշու եւ մանուկներու համար։ Հազարէ աւելի մարդ էր այդ վանքին մէջ, պատուական Բանասէրի մը կողմէ հիմնուած, յարգելի սիրին Եսվիէր։

Մասուրին վերի կողմը դրած են երեք ծերպարաններ՝ իմ ընկերութիւնս եւ ինծի համար։ Կը ծերանդրենք եւ ներկայ կը գտնուինք պատարագին, քարոզին։ Ընդարձակ վանքը կը պարսի, ուր ամենքն բարիք կը սփռեն. պատարագելները կը հաւաքուին արարին մէջ և իրենց կը բացատրեմ թէ ո՞ւրքան երջանիկ ըլլալու են խնամեալ պաշտպանութեան ներքեւ։

Օթել կը դառնամ մի՛ չեւ ժամը չորս անցնիցնա ալցելու ընդունելու համար։

Իմ վերջին ալցելութիւնս է։ Կամաւոր սիրելի Գարրէի, մայր Ֆրանսուազի։ Ան ինքնուրոյն կը պարտնէ Սէն-Լուսիի եկեղեցի։ հոգիս ասանն կ'ունենամ գալիքս կարդալու վերջնական հատոր։

Մեկնումի իրարանցումին մէջ՝ Նիւ-Եորքի կառավարութիւնն ասմասիկ կը կարգնցնեմ։ Ուստի կը պարտաւորիմ ուրիշ ասմասի մը դիմելու։ Մարթա Ռ. ընկերը օթելը հասնելու՝ կը գտնեմ, ուր մեր Ֆրանսայի մէջ չեն ինքնի։

Կալարանին մէջ չատ մարդ կայ։ Նիւ-Եորք կ'երթամ, ուր վաղը հրապարակութիւնի պիտի ելնեմ Բալվէի ընկերակցութեամբ։ Բայց բոլոր լանձնառութիւններս չեմ կատարած Մանրելի մէջ եւ ոչ ալ փոխանակ ուղղեր կրնի պարտ. ինքս։ Գալիսանական բնակութիւնս վերջացաւ, բայց կ'ուզեմ երեք օրուան համար հոն երթալ, առանց բան մը ընելու մէ. կուն։ Սէնթ-Մաքի լերան վանքին մէջ պիտի կրնամ բնակիլ, քաղցր հանգիստ մը վայելելու համար։

Շաբաթուան կեանքս պատ ուրիշը ըմբռնելի լեռայ, սիրելի բարեկամներս, պիտի հասկնամ թէ ինչ՞ու համար նամակ չեմ տրեր դրեր։

Նիւ-Եորք, երեքուաբթի
իրիկուն, 10 ապրիլ

Ա հանգ, անանկնալ։ Բալվէ հիւանդ է եւ չի կրնար այս իրիկուն երթալ։ Օ՛հ, եթէ գիտնայիք։ Հինգշաբթի լեռանգամ են հրապարակութիւնս, առանց ինծի խորհուրդ հարցնելու, ինչ որ չկրնամ։ Թեան մը մասնէ դիս, որպէսզի այդ ամենայն գիշերը մարդ չանցնի։ Ամէն ոնգանաս գիրեալ անցնիլ առանէն, եւ կամ մարդերն վրայ կամ երիտասարդի երկու գրէ, ելեւարարան թրամուէի երկու գրէ, կասաքի երկու ճամբայ եւ մէկ ալ հեռաձայնի գայգանեան համար։ Կ'ըսեն թէ կառաքարարն ու թրամուէիները հոգար երկու հարիւր անգամ կ'երթեւեկեն օրը։ Իր ալեզարդ չանանոցին համար անարիւ բան է այդ չարժումը։ Գան էի որ մինակ ու լուսն կը դիտէի զայն։

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ

Գերման բրոնեսկոթի մը յոդուածը — Գերմանա օրագրողներու Լոնտոնի տուած այցելութիւնը — Երկու երկրներուն լարաբերութիւններ.

Սիքիլ կը հրատարակէ նամակ մը զոր գերման մեծ համալսարանի մը մէկ ուսանողը կոնտի մը անդամներուն ուղղած է՝ գերման օրագրողներուն Անգլիա այցելելն եւ։ Այդ բրոշիւրը, որուն համար կ'ըսուի թէ հմտա անանսագրէ մը է, ապացոյց կը տեսնէ անգլիական լաբորատորիաներուն հանդամանքը։

«Ցաւալի է, ասելիք չունի բան, թէեւ անդ. լիսիոն բառերը այնքան մեծապէս սիրելիր են, թէ իրապէս ի՛նչ կը օգտուն դէմ հրատարակելի գերման օրագրողներէ ու հրատարակելիներէ։ ոչ այ թէ ինչ էր իրական նպատակը հրաւերին եւ գնդունելութեան։» Անգլիացիներուն լարաբերութիւնները բարեւ վիճակի մէջ պահելու փափաքով։ կ'ուզէր—գրեթէ ա դ էր սասլին հրաւերի պարբերութիւնը—երկու ազգերու ներկայացուցիչներուն փոխադարձաբար ճանաչելու նամբանալը, որպէս զի լուսաբերի մթնոլորտը ձեռք տանուին՝ վերանասանալու երբեմնի լու լարաբերութիւններդ։» Ասոնց ամէնքն ալ գնահատելի են եւ հմա իա բայց ա ա ի՛դիր է թէ հիմա ի՛սլաս Անգլիոյ մէջ այդ տեսակ պէտք մը կը զգացուի՝ մասնաւորապէս հարիւրամեայ։ Անգլիական հրատերի ամենամեծագոյն պանանդիսանքներէ ու. զասանանիներ, եւ մանաւանդ ազգա փոխանակութեան ու մարդասիրութեան գաստաներ կը բազկանար. անշուշտ բարդանիներուն փափաքը պատճառած գաստաքրութեան համար է, եւ գամ իր առաջարկն չանարան։ Ազատանները, ասկան, մեծամասնութիւնն մը կը գտնէին այդ լանձամազգին մէջ, ոա պատճառին համար որ նամարարութիւնը եւ Ս.-Ի.-ի մեծամասնութիւնը նոյն գաստաքրութեան կը պատանին։ Մրա կողմէ գնարութեանց մէջ ազգաս գաստաքրութեան լաղթանակը արդիւնք էր երբերն արաւած այն խոսաւ. մին թէ խաղաղութիւնը պիտի պանդանուի եւ գինուորական զօրութիւնները պիտի գեղչուին, եթէ կարելի ըլլայ։ 1901 եւ 1902 տարիները ցոյց տուին Անգլիոյ թէ պատերազմ մը ի՛նչ դիպուածներ եւ հետեւանքներ երեսի ունենայ, եւ թէ նոյն իսկ լոկով պատերազմ մը մեր իր եռանդն չի բերեր նեղանգամութիւններ արանգ։ ասուելի կը նեղանուի, վասն զի հարաւուին Ափրիկէի անանգամի մէջ զարեր, ոչ ոչ գեղանգամ կերպով սպասուած, որուն հանգարուանք անշուշտ պիտի դրաբ ամենայն ժողովուրդը, ասկանի պիտի ծեր։ Գերերու հետ պատերազմը հրատարակուելու եւ ուսարանալ պատերազմական նախարարութեան մը կազմէ։ Դրամական հեռանգներդ դարձ կը փոխուարիին, կամ բարգաւանի տեղի չունենան եւ կամ խոսաստանին չափ չեղան։ Անարարելու այդ եղաւ վճռական պատճառներն մէջ՝ ազատական գաստաքրութեան լաղթանակը։ Երեսփոխանական վերջին ընտրութեանց պատեան։ Հիմա, ասանանանգամական պատերազմը երբեք տանն թէ՝ ասկարանը եւ թէ ճարտարարուեան լուսնել եաքը, ալիւս խոսաղութիւնը անշուշտ երկար տանն պիտի տեւէ ալեարի վրայ։ Անգլիա, հա.

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՐՔԱՅԱՆԴ

Կանանց այշասիրութիւնը ո՛րճան սուրի կը նեղ. — Սեզլիացի միլիոնատէրերու ցանկ մը.— Սիրոյ նի ուանդուրիեան դեմ.— Գայ բակղական դաս մը։

Ցոյանի է թէ Անգլիոյ շնորհալի թագուհին ընկերակցութիւն մը կազմել կ'ուզէ ընդդէմ այն նոսրութեան որով կինները թաղուելու փափաքութիւնով կը դիմեն իրենց դիմաներնին։ Ցոյանի է նաեւ թէ Ֆրանսայի մէջ ալ նմանօրինակ ընկերակցութիւններ կազմուած են հոնտի այդ պատճառին դէմ։ Բայց ինչ որ չի գիտցուիր սա է թէ ո՛ւրքան թաղուհներ կը դիմուին հարութիւն խորանին վրայ։ Վիճակագրութեանց նայելով, ամէն տարի, մէջերն հաշուով, զանազան տեսակէ երեք հարիւր միլիոն թաղուհ կը տարանուին՝ փոխարինելու գործակատարներու համար։ Մրցին Անգլիա, 1905-ն երեսուն միլիոն տարբերութիւն ներքեւեն է։ Լանտոնի գործարանատէր մը միայն հինգհազարանոց բերել տուած է 400,000 թաղուհանոց, 600,000 գրասենեակ եւ 500,000 զանազան թաղուհներ։ Այս տասանելիական թիւերուն մէջ չեն հերոսական թաղուհները, օ ինչպէս համար ծիծեռանոցները, որոնք մեծ տարբերութիւն կը գտնեն։

* * *

Անգլիական թերթ մը կը հրատարակէ վերջերս մեռած տանելիոյ միլիոնատէրերու երեսը ցանկ մը, որ ուսարկի.— Գաստ Հերման որ Սթերն տեղանուսը՝ 3,544,978 տանելիական ոսկի, Հէրֆ Մաք Գալմոնթ՝ 3,121,931, լորդ Վոլվերթոն տեղանուսը՝ 1,824,338 Ճոն Ռիլանտ՝ 2,574,922 Ճէնիթ Սթիւարտ Մորգան՝ 2,022,054. Ֆրէտերիք Գլարք Հիլ՝ 1,941,715, Վեր. Ռ. Հ. Սմիթ՝ 1,764,460, Սըր Լ'ուիս Գարդլ Ուալլէր՝ 2,871,130, Լորդ Տէրպի՝ 1,802,204 Լ'ուիս Մոն Թոնտ՝ 1,992,656. Սըր Զարլզ Գ.Թ՝ 1,927,107 Ուիլիամ Լուի Ուիթնոր՝ 2,403,587, Ճէյմս Գիլպի՝ 1,776,432. Ճոն Կոլթրէն՝ 2,714,043, Ճոշ Սմիթ՝ 5,000,000 Ուիլիամ Օլդ Ֆոթի՝ 2,587,631 Գաստ Ալֆոնս տը Ռոչիլտ՝ 2,257,979 Մարքի տը Գոլտ՝ 1,864,310. Իրլ Ֆիցուիլիամ՝ 2,949,130, Բանքի Աթանասիոս Վանքիտոն՝ 2,888,095, Ո իլեմ Ռիչարտ Սթթրթ՝ 2,089,795, Գաստ Մորից Հիրշ՝ 5,000,000. Սամուել Լէվին՝ 2,572,658 Գնդապետ Հէրրի Մաք Գալմոն՝ 2,000,000, Լուսարտ Գաւրդ՝ 2,155,752 Սըր Ռաֆէրթ Ճէրրն՝ 2,280,663. Լորդ Կրիմթորը՝ 2,111,775, Այֆէտ Գէլթ՝ 3,000,000, Սըր Զարլզ Թէնանթ՝ 3,151,976, Լորդ Նիլսան՝ 1,504,278. Ընդամենը երեսուն միլիոնա ոսկի ձգած են անգլիական միլիոնատէրերը։ Այս մասին Ամերիկացիներն ալ կը դերազանցեն Անգլիացիներն։

* * *

Սիրային անձնասպանութիւնները ի՛սաւելեան հազուագիւտ։ Երեսուներդ մը երբվերջերս Զիլանդիոյ դատարանին կը ներկայանար սիրային խնդիրի մը պատճառաւ, դատաւորը լսաւ.

— Սէրը ի՛սանդութիւն մը է, որմէ մարդ կը բուժուի, եթէ ուզէ։ Դարմանը դիւրամատչելի է, պէտք է ուսնի, մանաւանդ արմատը եւ ֆոսֆոր պարունակող սնունդներ, նաեւ մարմնամարզ գնելու է։

Եանդուն սիրահարներ կրնան փորձել ա դ դարմանը։

* * *

Գերմանիոյ մէջ դատ մը տեսնուեցաւ վերջերս, որ գեղեցկագեղանան մեր. գերման տեսնելը կը գտնար։ Բէլոյի ջնջնարանութեան մէկ խնդրագրին վրայ, ընդհանուր դատախազութիւնը դատ բացած էր փաղաքշներու մէջ սիրոյ անպատկառութեան եւ երկու հանդէսներու դէմ, անբարոյական լոգուտներ ու լոկիւ պատերներ հրատարակած գլուխներու համար։ Սա իրաւ է որ այդ հանդէսները լսելիքն կը խօսէին տեսանան լարաբերութեանց վրայ։ Կը մնար պատկերներու մերկութիւնը։ Բայց երկու հանդէսներու փաստաբանները եւ փրոֆանգէնները լայտարարեցին թէ նոյն իսկ պատանան տեսանի երբանցներուն մէջ կան ասանկներ, ուր կը վիճան տարբեր բաներ։ Ամենեւին ամենեւին չեն ասանանի։ Ամենեւին ամենեւին չեն ասանանի։ Ամենեւին ամենեւին չեն ասանանի

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու Հանրապետութեան Նախագահ Թէոտոր Ռուզվելտ Ֆրանսայի Նախագահ Մ. Ֆալիէրին հետեւեալ հեռագիրը կը գրկէ. «Ֆրանսայի ազգին, որ Ֆրանսայի Հանրապետութեան հիմնադրութեան 100-ամեակը տօնելով կը հանդիսանայ ամենայն մարդկութեան առաջնորդ ազատութեան եւ քաղաքակրթութեան մէջ, ուղղեցէք իմ ջերմագոյն շնորհաւորանքներս եւ բարեմաղթութիւնս։ Ես կը հաւատամ, որ Ֆրանսան ինչպէս անցեալին, այնպէս ապագային ալ պիտի մնայ ազատութեան եւ քաղաքակրթութեան ամենամեծ ուժերուն մէջ

ԱՐՇԱԼՈՒՅՍ

Ամերիկայի Հայ Գրողների Միության նախագահ Հ. Գ. Գալանդարյանի հոդվածներ գրքի մասին։ Գրքի հեղինակ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Հրատարակվում ամեն հինգշաբթի։ Գինը տարեկան 160,000 ռուսական ռուբլի։ 1904 թվականից ի սկզբանե հիմնադրված։

Հասցեն՝ Բերլին, Վիկտորիա Փլազա։ Հեռախոս՝ Amt IV, 9464

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Հրատարակչատան հասցեն՝ Բերլին, Վիկտորիա Փլազա։

Հեղինակներ՝ Ս. Ալանյան, Լ. Ալաբեկյան, Ս. Գարագաշյան, Ս. Գարեգինյան, Ս. Գրիգորյան, Ս. Գրիգորի, Ս. Գրիգորյան, Ս. Գրիգորի, Ս. Գրիգորյան, Ս. Գրիգորի